

København d. 5. februar 2025

Bestyrelsens beretning DASAM, 2024

I 2024 bestod bestyrelsen af Inger Schaumburg, Gitte Jacobsen (kasserer), Harald Meyer (forperson, udtræder efter 6 år), Sorosh Taba, Mette Lausten Hansen (næstforperson), Marianne Kyndi og Pernille Melander-Nyboe (sekretær, udtræder, mange tak for indsatsen). Mette Hyllegaard Madsen var observatør for YAM.

Miljømedicin

I 2024 har en Udvalg for Miljømedicinens fremtid bestående af repræsentanter fra Miljøudvalget, Bestyrelsen og cheflæger planlagt den videre proces og afholdt møder med lægeforeningens formand og direktør, relevante myndigheder og andre interessenter, med det formål at fremme viden om og finansiering af vores vision for opbygning af den kliniske miljømedicin over de næste 5-10 år. Der er blevet arbejdet videre på et kort og et længere visionspapir (inkl. budget), som kan udsendes til relevante interessenter. Der vil desuden blive igangsat en proces i Videreuddannelsesudvalg og Kursusudvalg, om hvordan miljømedicinen styrkes i målbeskrivelse og speciallægekurser. Bestyrelsen har efter møde med Sundhedsstyrelsen ansøgt om at skifte navn til Arbejds- og Miljømedicin.

Dansk register for objektive målinger af eksponeringer i arbejdsmiljøet

Registeret er nu under opbygning på NFA. Vivi Schlünssen og Harald Meyer er medlemmer af følgegruppe.

Arbejdsskadereformen

I forbindelse med den nye lov om Uddannelsesgodtgørelse til personer med anerkendte arbejdsskader har AES planer om at involvere de arbejdsmedicinske afdelinger på et tidligt stadie for vurdering af skånehensyn ift. valg af ny uddannelse. Vi afventer fortsat de første henvisninger til afdelingerne med dette formål.

Medlemsmøde i Odense 25. september 2024

Emnet var "Pesticider i miljø og i arbejde", mødet var velbesøgt og med gode diskussioner efter de glimrende oplæg.

Eksponeringsdatabase NFA

Vivi Schlünssen og Harald Meyer er med i følgegruppe, og har været til møde i foråret til orientering om og diskussion af den "rolige" opbygning af databasen, som er i gang.

ICOEPH (Erik Jørs)

ICOEPH har 2 projekter kørende i Nepal med vore to samarbejdspartnere NEDS og NPHF.

Affaldshåndteringsprojektet med NEDS er forlænget med ½ år til september 2025 og der søges om et nyt projekt ultimo februar, som skal køre over kommende 3-4 år. Pesticider og farmers health med NPHF er ligeledes blevet forlænget frem til sommeren 2025.

Som noget nyt søges der om et projekt med NEDS vedrørende 'heat stress i bygningsbranchen og blandt teplantagearbejdere i samarbejde med SDU, Johns Hopkins og Gøteborg Universitet, med deadline ultimo januar.

Projekterne bruges bl.a. af SDU som platforme i forbindelse med udsendelse af medicinstuderende i klinik til Nepal og som temaer for deres masterafhandlinger.

Miljøudvalg (Jakob Bønløkke/Paula Hammer)

Udvalget består aktuelt af 14 medlemmer. Alle afdelinger i landet er repræsenteret med aktiv deltagelse fra både yngre og seniorer læger samt forskere, hvilket giver gode muligheder for erfaringsudveksling og inspiration til nye idéer.

Frem til november 2024 mødtes udvalget 2 gange om måneden med det formål løbende at kunne drøfte aktuelle miljøsager. I 2025 ændres mødehyppigheden til 1 gang om måneden. Mødehyppighed, -form og -indhold vurderes løbende for at sikre relevans for alle. I det seneste år, har møderne især omhandlet faglig sparring og spændende drøftelser af emner som pressehåndtering, samarbejde med regioner og kommuner samt klinisk håndtering af miljøsager. Udvalget har samarbejdet tæt med Udvalget for miljømedicinens fremtid og deltaget aktivt i forhandlinger med blandt andet Lægeforeningen, styrelser og regioner, et arbejde der fortsætter i 2025.

I løbet af 2024 har vi bl.a. diskuteret konkrete sager som Nordic Waste, afslutning af Grindsted undersøgelse, asbesteksponering fra miljøet, pesticid- samt lægemiddelrester i grund- og drikkevand, PFAS forurening via luftemissioner fra en virksomhed i Nordsjælland og inputs til PFAS Nationalhandlingsplan og Videnstaskforce.

I august 2024 overtog Paula Hammer posten som forperson. Stor tak til Jakob Bønløkke for hans mangeårige engagement som forperson for miljøudvalget! Heldigvis deltager Jakob fortsat i udvalget, så vi kan have glæde af hans store erfaring.

Kursusudvalget (Margrethe Bordado Streymá)

Udvalget består af Gert Thomsen, Gitte Jacobsen, Sofie Bünemann, Janne Julie Møller, Tanja Carøe, Paula Hammer, Anja Huusom, Harald Meyer, Zara Stokholm, Signe Hjuler Boudigaard og Margrethe Bordado Streymá (forperson).

I 2024 blev *Pressehåndtering og Individuel risikokommunikation* og *Forebyggelse og Tilbagevenden til arbejde* afholdt.

I udvalget er der arbejdet dybdegående med revision af indholdet i kurserne *Klinisk Arbejdsmedicin* og *Eksponeringsvurdering, årsags- og risikovurdering*, bl.a. for at undgå overlap mellem kurserne. Kurserne planlægges afholdt næste gang i 2025.

Grundet besparelser er der sket en ændring i proceduren med SST, idet udgifter til kurser samlet for alle specialer er sat ned, og kursuslederne fremadrettet skal udfylde detaljeret budget for kalenderåret inden kurset afholdes.

Arbejdet med at få de miljømedicinske kompetencer ind i kurserne er ikke gået i gang endnu, idet der vurderes behov for tæt koordination og samarbejde mellem DASAMs bestyrelse, miljøudvalget, videreuddannelsesudvalget, samt evt. DASAMS (hvis nye fælleskurser skal oprettes).

Videreuddannelsesudvalget (Sorosh Taba)

Udvalget består af Sorosh Taba, Tine Malling, Janne Julie Møller, Signe Hjuler Boudigaard, Mette Lausten Hansen og Sasia Skovsted. Sorosh Taba erstattede Margrethe Bordado Streymá som forperson december 2023.

Der har ikke været afholdt møde i udvalget i 2024. Udvalget har været afventende ift. miljømedicinens fremtid i specialet. I skrivende stund er rapporten om Fremtidens Speciallæge ikke politisk vedtaget, og rammerne og økonomien omkring miljømedicinen er ikke fastlagt.

SST har dog meddelt, at vi godt kan påbegynde arbejdet med opdatering af målbeskrivelsen mhp. at integrere miljømedicinske kompetencer i speciallæge-uddannelsen. Det arbejde forventes at blive iværksat den kommende tid i 2025, og under de eksisterende rammer for speciallægeuddannelsen (dvs. uændret antal kursusdage og uændret længde af speciallægeuddannelsen). Arbejdet må blive udført i tæt samarbejde med kursusudvalget, miljøudvalget og bestyrelsen under DASAM.

Årsmødeudvalget (Luise Mølenberg Begtrup)

I 2024 holdt vi igen årsmøde ved DSB kursuscenter i Nyborg, hvor der var omkring 80 deltagere. Temaet var "*Brug af kunstig intelligens i det kliniske arbejde og forskning*". Evaluering var overordnet positiv, dog var tilbagemeldingen at der var for mange online oplæg i forhold til fremmøde oplæg. Der var også et ønske om flere pauser og kortere festmiddag.

Årsmøde 2024 gav et lille overskud på omkring 8000 kr.

Planlægning af årsmøde 2025 d. 19-20. marts er foregået ved 6 online møder af 1 timers varighed. Der er udsendt invitation og program med temaet "*Klimaforandringernes betydning for sundhed og arbejdsmiljø*". På dag 2 lægger vi op til efteruddannelse med parallelle sessioner. PAM har stået for at arrangere session med fokus på Høje følelsesmæssige krav. I den anden parallelle session introduceres "Årets eksponering", som i år bliver Asbest.

Aktuelt består udvalget af forperson Luise Mølenberg Begtrup (BBH), Inger Schaumburg (repræsentant fra DASAMs bestyrelse), Ole Carstensen (tidligere Gødstrup), Marianne Kyndi (Gødstrup), Mette Mohr (Gødstrup), Inge Brosbøl Iversen (Grindsted) og Vivi Schlünssen (Aarhus Universitet). Psykolog Rasmus Halskov og Psykolog Dikke Eckberg Larsen, er udtrådt af udvalget grundet nye jobs. Vi opfordrer psykologer, speciallæger og yngre læger til at overveje repræsentation i udvalget gerne fra de dele af landet, som ikke allerede er repræsenteret.

Udvalg mod social ulighed i sundhed + Forebyggelsesudvalget (ingen forperson, ingen kendt aktivitet i 2024)

ARMONI (Ane Marie Thulstrup)

Redaktionsgruppen består af Ane Marie Thulstrup, Anne Schinkel Stamp, Jonas Vinkel Holm, Jakob Bønløkke, Jonathan Aavang Petersen, Gitte Højbjerg Jacobsen og Mette Lausten Hansen.

Redaktionsgruppen mangler repræsentanter fra to arbejdsmedicinske afdelinger, og jf. de kommende forslag til vedtægter ønskes alle afdelinger at være repræsenteret. Derfor vil vi på DASAM's generalforsamling opfordre Gødstrup og Odense til at finde en repræsentant til redaktionsgruppen. Cheflægerne på de to respektive afdelinger har været bindeled ml. redaktionsgruppen og deres afdelinger. Der har været afholdt et møde i redaktionsgruppen d. 19. september 2024.

Det praktiske arbejde er udført af den faglige redaktør, Ane Marie Thulstrup, der tiltrådte den 23. februar 2024. Arbejds- og Miljømedicin, Aarhus Universitetshospital har den faglige redaktion af ARMONI for perioden 1. januar 2024 til 31. december 2026.

Den faglige redaktør har nedsat en lokal arbejdsgruppe blandt speciallægerne, her benævnt "redaktørerne", som supporterer den faglige redaktør. E-mailadressen armoni@auh.rm.dk er den formelle indgang til redaktørerne. Sorosh Taba varetager de IT-relaterede og nogle af de administrative opgaver, mens sekretær Camilla Riis varetager andre administrative opgaver (fx udsendelse af venlige påmindelser).

Den faglige redaktør og redaktørerne har en ambition om, at redaktionsgruppen mødes to gange om efteråret og én til to gange om foråret, så redaktionsgruppen – og dermed alle afdelinger - involveres i og får medejerskab af vores fælles instrukssamling.

Redaktørerne har arbejdet med at få moderniseret og opdateret ARMONI's vedtægter (sidste revision er fra d. 15. december 2014). Redaktørerne har arbejdet indgående med at danne et overblik over instrukserne og fået sat arbejdet med instrukserne i system. Fx er der udviklet en retningslinje med tidsfrister, som sendes med hver gang en instruks skal udarbejdes eller revideres. Ambitionen er, at der maks. går 6 mdr. fra man går i gang med at arbejde med en instruks, til den er publiceret. Der er lavet en arbejdsgang mhp. venlige påmindelser og standardbreve, der kan bruges i denne sammenhæng.

Redaktørerne har grupperet instrukserne i clustre af sygdomsgrupper og eksponeringer således, at instrukser der "hænger sammen" kan revideres parallelt. Fx er AUH og OUH gået sammen om at revidere instrukserne om rhinitis og astma.

Der er også blevet prioriteret i instrukserne, bl.a. på baggrund af instruksernes alder, hyppigheden af tilstandene, om der er kommet ny forskning eller ændringer i anerkendelseskriterier.

Instrukserne: Der er i alt 72 instrukser. 47 skal revideres.

Af de 47 instrukser der skal revideres, har de 14 prioritet 5 (lavest) og 11 prioritet 4 (næstlavest). Der er fx tale om instrukser vedr. blyforgiftning, gruppeundersøgelser og toksisk encephalopati.

Der er publiceret flere instrukser i 2024, bl.a. om malignt mesotheliom, nanomaterialer og helbredseffekter, conjunctivitis og helbredsangst. To instrukser har været sendt i høring, og disse afventer revision efter høringsrunderne. Der er kommet mange konstruktive forslag til de to instrukser. Mange tak for forslagene.

Økonomien ser fornuftig ud. Det er Arbejds- og Miljømedicin, Aarhus Universitetshospital som indkræver gebyrerne og betaler regninger.

Regnskabet viser et akkumuleret overskud på kr. 275.799,00 pr. 1. januar 2024. Gebyret er fortsat på 17.500 kr. pr. afd.

YAM (Mette Hyllegaard Madsen)

I Yngre Arbejdsmedicinere startede året med en vigtig ændring, da Astrid Rosenberg Eskildsen, efter fire års engageret bestyrelsesarbejde, valgte at træde ud af bestyrelsen. Vi skylder Astrid en stor tak for hendes dedikerede indsats i YAM.

I løbet af året har vi haft fornøjelsen af at byde velkommen til flere nye medlemmer, hvilket har styrket vores fællesskab og engagement i specialet.

YAM har været bredt repræsenteret i specialets arbejde med aktiv deltagelse i blandt andet AM-PRO, Årsmødeudvalget, Videreuddannelsesudvalget, Miljøudvalget, Udvalget for Miljømedicinens Fremtid samt som medarrangør af DASAMs temadag i september. Vi ser frem til at fortsætte dette vigtige arbejde i 2025. I november 2024 afholdt vi årets temadag, hvor yngre arbejdsmedicinere fra hele landet deltog. Arrangementet fandt sted i Odense og havde fokus på det psykosociale arbejdsmiljø, herunder udredning og rådgivning af stresspatienter. Dagen blev vel modtaget, og vi ser allerede frem til at arrangere næste års temadag i 2025.

Netværk for Psykologer (PAM) (David Navy Ditlevsen)

Der har i 2024 været lidt udskiftning i og afgang fra posterne i netværkets styrelse grundet kolleger, der har fundet andet arbejde. Der har i 2024 været afholdt åbne styrelsesmøder, hvor netværkets medlemmer har kunnet deltage. Årets højdepunkt, ud over en vellykket Generalforsamling i foråret og en spændende parallelsession på årsmødet om helbreds-mæssige konsekvenser af seksuel chikane og krænkelse, har været Efterårsmødet i november med fokus på temaet vold og trusler, dels med oplæg, erfaringsudveksling og aftale om et videre arbejde med temaet.

Hjemmeside

Der er brugt midler til at opgradere den tekniske del af hjemmesiden, for at fremtidssikre den.

På DASAM's forside <https://dasam.dk/forside/> og på kalendersiden <https://dasam.dk/kalender/> kan man nu igen se kalender begivenheder. Ønsker man at få en begivenhed tilføjet til DASAM's kalender på hjemmesiden, skal man sende en kalenderinvitation til dasamdk@gmail.com. Så vil begivenheden automatisk blive tilføjet til hjemmesiden. Ved problemer, så kontakt Sorosh Taba, Arbejds- og Miljømedicin, Aarhus Universitetshospital på sortab@rm.dk.

Mentorordning

DASAM har en mentorordning. Vivi Schlunssen, Ole Carstensen og Inger Schaumburg har haft kontakt med flere medlemmer, som har behov for samtale om arbejdslivsbalance, det kliniske arbejde, forskning og uddannelse. Se yderligere på DASAM's hjemmeside.

Parvo-virus

Vi har haft kontakt til Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi (DSOG) mhp. at give arbejdsmedicinsk input til en pågående guidelineopdatering i DSOG-regi omhandlende Parvo-virus.

DASAMS

Vi har holdt møde med Selskab for Samfundsmedicin, diskuteret fælles kurser og miljømedicinens fremtid. Der er god fælles forståelse, og enighed om at mødes årligt.

AM-PRO

Jonas Lunen (YAM), David Navy Ditlev (PAM) og Harald Meyer har været vores repræsentanter i AM-PRO i år. For aktiviteter i 2024 henvises til deres hjemmeside: <https://am-pro.dk/nyheder/>

Rejselegat

Der blev uddelt 10.000 kr. til Hannah Frankel (AMED, BBH) til brug for uddannelsesophold i Utrecht.

UEMS og IOMSC m.fl.

Janne Møller har overtaget posten som DASAM repræsentant. Sammen med Ole Carstensen er de ved at arrangere UEMS årsmøde i Danmark i 4. april 2025.

Harald er DASAMs repræsentant i IOMSC, der har dog ikke været nogen mødedeltagelse i 2024.

Harald deltog ultimo august måned i møde med AT-læger fra de øvrige nordiske lande i Stockholm. Vi har foreslået AT at finansiere vores deltagelse i dette møde, men fik ikke svar inden Sine Frederiksen stoppede som direktør. Vi afventer indsættelse af ny AT direktør.

Masteruddannelse til arbejdsmiljøleder på SDU (Inger Schaumburg)

IS repræsenterer DASAM i aftagerpanelet. På Masteruddannelsen i Arbejdsmiljøledelse på SDU er de første studerende nået til 4. og sidste semester, hvor de afslutter deres masterprojekt. Det går planmæssigt og et nyt hold starter til efteråret 2025.

På bestyrelsens og udvalgenes vegne

Harald Meyer

Forperson DASAM.